

prima instanță: (judecătoria Botanica mun. Chișinău) V. Buhnaci,
instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Lincons” împotriva societății cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 24 septembrie 2016 societatea cu răspundere limitată „Lincons” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” solicitând încasarea datoriei în mărime de 406726,50 lei și cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 12201,80 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că, în baza contractului nr.21/2015 din 07 mai 2015, încheiat între societatea cu răspundere limitată „Lincons” în calitate de prestator și societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” în calitate de beneficiar, părțile au convenit că prestatorul va presta în folosul beneficiarului lucrări de antrepriză.

Conform prevederilor contractuale durata lucrărilor este de 33 zile lucrătoare, începând cu data semnării contractului, adică 07 mai 2015 până la 18 iunie 2015.

Totodată părțile au stabilit că plata se va face în termen de zece zile din momentul semnării actului de predare-primire.

Relevă reclamantul că, în baza contractului a efectuat lucrări de antrepriză în valoare de 1 06726,50 lei.

Ulterior prin acordul adițional din 17 august 2015 părțile au stabilit graficul de achitare pentru lucrările efectuate, care prevede că începând cu luna septembrie 2015

și până în luna decembrie 2015 beneficiarul urmează să achite a câte 10000 lei lunar, ianuarie 2016 suma de 90000 lei și suma de 111306 lei până în septembrie 2016.

Invocă că, beneficiarul nu și-a onorat obligațiunile contractuale de plată în volum deplin și la momentul actual datoria restantă constituie suma de 406726,50 lei.

În cadrul ședinței de judecată din 08 noiembrie 2016 reclamantul și-a concretizat cerințele și a solicitat încasarea din contul societății cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” a datoriei în mărime de 396726,50 lei și cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 12201,80 lei.

Prin hotărârea judecătorei Botanica mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016 a fost admisă acțiunea înaintată de societatea cu răspundere limitată „Lincons”.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” în beneficiul societății cu răspundere limitată „Lincons” datoria în mărime de 396726,50 lei și cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 12201,80 lei, în total suma de 408928,83 lei.

Invocînd ilegalitatea hotărîrii judecătorei Botanica mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016, la 14 decembrie 2016 societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” a declarat apel împotriva hotărîrii, solicitînd, repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond și emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată înaintată de societatea cu răspundere limitată „Lincons”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, s-a respins ca nefondată cererea societății cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” privind repunerea în termen de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel declarată de societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”, ca depusă tardiv.

La 18 aprilie 2017 societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, solicitînd, admiterea cererii de recurs, repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea încheierii recurate și restituirea pricinii spre judecarea apelului.

Recurentul a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel dat fiind faptul că la examinarea cererii de apel, instanța nu a ținut cont de mai multe norme naționale și internaționale care asigură persoanei dreptul la un remediu efectiv.

Susține recurentul că nu a fost prezent la ședința de judecată când a fost emisă hotărârea judecătorească, făcînd cunoștință cu conținutul acesteia la 16 noiembrie 2016.

În opinia recurentului, termenul de declarare a apelului începe să curgă din 17 noiembrie 2016 și astfel potrivit prevederilor art.116 alin.4) poate fi repus în termenul de atac.

Susține că a respectat prevederile Codul de procedură civilă, care reglementează modul și termenele de declararea a apelului, precum, modul și termenul de solicitare de repunere în termen a apelului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 04 aprilie 2017.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicării încheierii.

Cererea de recurs a fost depusă la 18 aprilie 2017, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Dispozitivul hotărârii judecătoreie Botanica mun. Chișinău a fost pronunțat la 08 noiembrie 2016.

Pârâtul societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”, în ședința de judecată din 08 noiembrie 2016 nu a fost prezent, deși a fost citat legal.

Prin scrisoare de comunicare din 09 noiembrie 2016 instanța a expediat societății cu răspundere limitată „Club Royal Park Company” dispozitivul hotărârii (f.d.34).

Ulterior reclamanta/recurent a recepționat dispozitivul hotărârii, la 17 noiembrie 2016, fapt atestat prin avizul de recepționare (f.d.35).

În conformitate cu art.362 alin.(1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului *este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, reieșind din norma citată, ultima zi în care apelantul era în drept de a ataca hotărârea judecătorească a fost 08 decembrie 2016, inclusiv.

Prin urmare, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, or societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”, depunând apel, la 14 decembrie 2016 a demonstrat o neglijența a drepturilor procesuale.

Potrivit prevederilor alin. (2) art.362 Codul de procedură civilă termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii incapabili și pentru cei limitați în capacitatea de exercițiu sau pentru cei dispăruți fără urmă termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Respectiv, conform prevederilor art. 116 Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

La caz, apelantul nu au prezentat careva probe în vederea motivării omiterii termenului de apel, or, *în conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Argumentul recurentului precum că, nu a cunoscut despre hotărârea instanței de fond până la 16 noiembrie 2016, deoarece la pronunțarea dispozitivului nu a fost prezent, instanța de recurs îl consideră neîntemeiat.

Or, faptul că nu a fost prezent în ședința de judecată când s-a pronunțat hotărârea judecătorească nu este o împrejurare de natură să justifice repunerea în termen, totodată din data de 16 noiembrie și până la 08 decembrie 2016, data când a expirat termenul de atac, pârâtul a cunoscut și a avut suficient timp de a depune apel pentru a respecta termeni de atac în conformitate cu dispozițiile procedurale.

Astfel, instanța de recurs a constatat că în mod legal instanța de apel a stabilit că nu există motive temeinice de repunere a apelantului în termenul de declarare a apelului și conchide că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 este legală și întemeiată.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs reține că, susținerile recurentului precum că termenul de atac curge de la data când au luat cunoștință cu dispozitivul hotărâri, adică din 16 noiembrie 2016, nu pot fi reținute, întrucât, prevederile art. 362 alin.1) Codul de procedură civilă prevede expres începerea curgerii termenului de contestare, ***cât și motivele obiective de repunere în termen.***

Instanța a apreciat că pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, partea care nu si-a exercitat dreptul procedural în termenul legal, trebuie sa facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective. Or, în speță, nu s-a constatat o asemenea situație de fapt.

Apelul urma fi depus pînă la 08 decembrie 2016, însă a fost depus la 14 decembrie 2016, în acest sens afirmațiile recurentului, precum că cererea de apel este depusă în termenul legal de 30 zile sunt lipsite de suport legal.

Potrivit art. 6 § 1 din Convenție orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Noțiunea „*drepturi și obligații cu caracter civil*” nu poate fi interpretată doar printr-o trimitere la dreptul intern al statului pârât; este vorba de o noțiune „*autonomă*”, care reiese din Convenție. Art. 6 § 1 se aplică indiferent de calitatea părților sau de natura legislației de reglementează modul de stabilire a „*contestației*” și a autorității competente să judece (*Georgiadis împotriva (Greciei, pct. 34)*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO Contestația poate avea, ca obiect atât existența dreptului, cât și întinderea sa sau modalitățile de exercitare (*Bentham împotriva Țărilor de Jos, pct. 32*).

Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (*Bellet împotriva Franței* pct. 38). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de a posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale *Bellet împotriva Franței*, pct. 36; *Nunes Dias împotriva Portugaliei* (dec.) în privința normelor privind citare de a compărea în instanță.

Dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit*, pct. 38; *Stanev împotriva Bulgariei* (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct. 85).

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții *legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție* (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51-52), ordinele care stabilesc plata unei cauțiuni pentru garantarea cheltuielilor de judecată (*Tolstoi Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, pct.62-67, cerința privind reprezentarea (*R.P. și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 63-67).

Colegiul menționează că, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Prin urmare, decăderea este o sancțiune legală de respectare a termenelor de procedură, rațiunea și importanța decăderii fiind determinată tocmai de imperativul stabilirii unor termene imperative de natură a disciplina activitatea procesuală.

De asemenea, colegiu reține că, instituirea unor termene servește unei mai bune administrări a justiției, precum și necesității aplicării și respectării drepturilor și garanțiilor procesuale ale părților. *Obligația părților de a-și exercita drepturile în termenele stabilite de lege dau conținut ordinii de drept și reprezintă expresia celerității și fermității în ceea ce privește respectarea termenului de atac.*

Astfel, soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen și restituirea cererii de apel, ca depus în afara termenului legal, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cazul *Van Hani versus Germania* nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

Colegiul constată că, motivele invocate de recurent nu întrerupe termenul de declarare a apelului, or art. 362 alin. (2) Codul de procedură civilă, stabilește temeuri de întrerupere a termenului de apel, astfel motivul vizat de recurent nu este prevăzut în această normă.

În această privință, Colegiul de asemenea menționează că, prin prisma jurisprudenței CEDO (Cauza *Melnic împotriva Republicii Moldova* (Hotărârea din 14 noiembrie 2006), Cauza *Ceachir împotriva Republicii Moldova* (Hotărârea din 15

ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit.a) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, prin care s-a restituit apelul societății cu răspundere limitată „Club Royal Park Company”, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari